Duurzaamheid in de gezondheidszorg

Haio: Van Roy Quinten , V.U.B.
Promotor: DEVROEY Dirk , V.U.B.
Praktijkopleider: DE PEVER Karel , Heyvaert Goedele , HUBLOUE Ives , Stiens Dana

Context: Klimaatverandering vormt een toenemende bedreiging voor de volksgezondheid door hittestress, een verslechterende luchtkwaliteit en de opkomst van vectorziekten. Binnen deze problematiek heeft de gezondheidszorg een dubbelrol: zij beschermt patiënten tegen klimaatinvloeden, maar draagt zelf substantieel bij aan de uitstoot van broeikasgassen. Met een aandeel van ongeveer 5% in de nationale consumptiegebonden emissies behoort de Belgische zorgsector tot de Europese koplopers op het gebied van zorggerelateerde uitstoot, waarbij geneesmiddelen, medische hulpmiddelen en transport de voornaamste bronnen vormen. Hoewel de ecologische voetafdruk van een individuele huisartsenpraktijk bescheiden lijkt, heeft de eerstelijnszorg door het hoge aantal zorgcontacten een aanzienlijk bereik én een belangrijke voorbeeldfunctie. Dit onderzoek brengt de huidige stand van duurzaamheid in kaart binnen de Vlaamse en Brusselse huisartsenpraktijk op het gebied van infrastructuur, transport en medicatiegebruik, en peilt tevens naar kennis, motivatie en ervaren drempels.

Onderzoeksvraag: Hoe gaat de Nederlandstalige huisarts in Vlaanderen en Brussel om met duurzaamheid op vlak van infrastructuur, medicatie en transport?

Methode: Dit cross-sectionele, beschrijvende onderzoek werd uitgevoerd door drie huisartsen-in-opleiding aan de Vrije Universiteit Brussel. Tussen 2025 en 2026 werd via een anonieme online vragenlijst (Qualtrics) data verzameld bij Nederlandstalige huisartsen en huisartsen-in-opleiding werkzaam in Vlaanderen en Brussel. Rekrutering vond plaats via huisartsen- en wachtkringen, persoonlijke netwerken en sociale media. De data werden uitsluitend beschrijvend geanalyseerd.

Resultaten: Dit cross-sectionele, beschrijvende onderzoek werd uitgevoerd door drie huisartsen-in-opleiding aan de Vrije Universiteit Brussel. Tussen 2025 en 2026 werd via een anonieme online vragenlijst (Qualtrics) data verzameld bij Nederlandstalige huisartsen en huisartsen-in-opleiding werkzaam in Vlaanderen en Brussel. Rekrutering vond plaats via huisartsen- en wachtkringen, persoonlijke netwerken en sociale media. De data werden uitsluitend beschrijvend geanalyseerd.

Conclusie: Vlaamse en Brusselse huisartsen passen al diverse duurzame principes toe, maar dit beperkt zich hoofdzakelijk tot laagdrempelige maatregelen. Structurele investeringen in infrastructuur, een duurzamere transportmix en een bredere verankering van duurzaam voorschrijven blijven achter. De knelpunten liggen hierbij niet bij de motivatie van de zorgverlener, maar bij tijdsgebrek, kennistekorten en het ontbreken van gerichte ondersteuning en opleiding.